Habilitering & Hälsa
STOCKHOLMS LÄNS LANDSTING

EKERÖ KOMMUN

December 2024

Samverkansöverenskommelse mellan Hälso- och sjukvårdsteamet LSS, Ekerö kommun och Habiliteringscenter Brommaplan vuxna, Habilitering & Hälsa

Bakgrund

Från den 1 oktober 2015 har kommunerna i Stockholms län övertagit hälso- och sjukvårdsansvaret för personer som bor i bostad med särskild service och/eller deltar i daglig verksamhet, enligt LSS, Lagen om Stöd och Service till vissa funktionshindrade. Överenskommelsen gäller alla personer i LSS-boende oavsett ålder.

Förändringen gäller:
1) basal hemsjukvård i bostad med särskild service och i daglig verksamhet och/eller
2) förskrivning och kostnadsansvar för vissa hjälpmedel till målgruppen

Denna samverkansöverenskommelse avser personer som bor i bostad med särskild service och/eller deltar i daglig verksamhet enligt LSS. Överenskommelsen beskriver samverkan och ansvarsfördelning mellan parterna gällande habilitering. Parterna är beskrivna utifrån insatser som ges av Bashabilitering (Hälso- och sjukvårdsteamet LSS, Ekerö kommun) och Specialisthabilitering (Habiliteringscenter Brommaplan).

Giltighet

Överenskommelsen gäller tills vidare. Överenskommelsen revideras och utvärderas vid behov på gemensamma samverkansmöten en gång per år.

Parter

Hälso- och sjukvårdsteamet LSS, Ekerö kommun.
Habiliteringscenter Brommaplan, Habilitering & Hälsa (Stockholms länssjukvårdsområde).

Ansvarsfördelning

Definition Hälso- och sjukvårdsteamet LSS, Ekerö kommun uppdrag

Hälso- och sjukvårdsteamet LSS uppdrag är att erbjuda rehabilitering och habiliteringsinsatser till personer enl. LSS § 9:9 eller enl. LSS § 9:10 och som är boende och/eller deltar i de verksamheter som är knutna till Hälso- och sjukvårdsteamet LSS, Ekerö kommun. Inom Hälso- och sjukvårdsteamet LSS arbetar enhetschef, distriktssköterska, sjuksköterska, arbetsterapeut och sjukgymnast.

Hälso- och sjukvårdsteamet LSS ansvarar för;

- Rehabilitering och habilitering som sker i bostad med särskild service respektive daglig verksamhet som inte kräver specialiserad insats.

- Att vara enheternas första kontaktväg för insatser inom rehabilitering och habilitering. Det är möjligt för klienten att göra egenansökan till habiliteringen, utan att (kommunens Hälso- och sjukvårdsteam är involverade). Godeman och förvaltare kan vara den enskilde klienten behjälplig.
- Att uppmärksamma behov, bedöma insats och genomföra insatser.
- Att Hälso- och sjukvårdsteamets personal kontaktar och samverkar med Habilitering & Hälsas personal när behov uppstår.
- Att vid behov ha kontakt med patientens läkare om aktuell status.
- Att vid behov delta eller initiera Vårdplanering eller SIP.

I boendet

Bashabilitering

Kartläggning och bedömning och förskrivning av patienternas eventuella hjälpmedels- och/eller träningsbehov samt utformande av träningsprogram. Inventera och säkerställa befintliga hjälpmedel i gruppbostaden. Ge råd, stöd och instruktioner till personal avseende arbetstekniska hjälpmedel samt bistå vid bostadsanpassningar i grupp/servicebostad. Uppmärksamma behov av kommunikations- och kognitionshjälpmedel som ej kräver en teaminsats från Habilitering & Hälsa, samt ge råd/stöd och tips till boendet gällande omgivande kommunikation och kognitionsstöd. Informera, handleda och utbilda personal i gruppbostaden avseende behov i vardagen, kopplat till individ.

Risk och fallprevention utförs för alla personer boende i gruppbostad vid uppmärksammat behov, t.ex. om fallrapport inkommit i avvikelsesystem DF.

Rehabilitering

Hälso- och sjukvårdsteamet ger råd i LSS gruppbostad efter förvärvad skada/sjukdom samt förskriver eventuella hjälpmedel. Neuro- rehabiliteringsuppdraget med rehabiliterande insatser ingår dock ej, det är regionens Primärvårdsrehabilitering och/eller Hjärnskadecenters, Habilitering & Hälsas uppdrag.

I daglig verksamhet (DV)

Hälso- och sjukvårdsteamet LSS har ansvar för patienterna när de vistas i daglig verksamhet förutsatt att de har beslut om insats av Ekerö kommun. I de fall patienter från andra kommuner har insatser i verksamheter kommer berörda kommuner överens om utförandet av hälso- och sjukvårdsuppgifter.

Hälso- och sjukvårdsteamet skall ge råd till DV personalen vid inköp av arbetstekniska hjälpmedel samt för personligt utprovade hjälpmedel som behövs i verksamheten. Hälso- och sjukvårdsteamet provar ut och förskriver hjälpmedel som den enskilde behöver för att delta i verksamheten. Dessa hjälpmedel köps in och bekostas enligt lokal rutin för kostnadsfördelning inom kommunen.

https://vardgivarguiden.se/kunskapsstod/hjalpmedelsguiden/ansvar-avgifter/ksl-sll-overenskommelsen/

Patienter som bor i ordinärt boende och deltar i daglig verksamhet (DV)
Habilitering och Hälsa (H&H) har huvudansvaret för de patienterna som bor i ordinärt boende och har daglig verksamhet samt är i behov av habiliterande insatser. Hälso-och sjukvårdsteamet LSS har enbart ansvar gällande vistelsen på daglig verksamhet. Om behov uppstår som berör vistelse på daglig verksamhet kontaktar H&H personal på Hälso- och sjukvårdsteamet LSS för bedömning och vidare åtgärder. Om Hälso- och sjukvårdsteamet uppmärksammar behov hos en patient, tex sittandeproblematik/ smärtproblematik som berör hela dygnet kontaktas H&H.

Definition Habilitering och Hälsas (H&H) uppdrag
Den specialiserade habiliteringen, som bedrivs inom H&H är tvärprofessionell. H&Hs uppdrag är att utreda, behandla och ge insatser individuellt eller i grupp samt att ge information/råd och stöd till närstående och personal i frågor som rör specialiserad habilitering. På ett habiliteringscenter arbetar arbetsterapeut, kurator, logoped, psykolog, fysioterapeut och på vissa enheter specialpedagog. Till ett habiliteringscenter kan man komma på remiss eller via en egen ansökan som patient. Personkretstillhörighet ska kunna styrkas. H&H gör en bedömning av behovet av habiliteringsinsatser. Mer information om H&H finns på www.habilitering.se

Personer med svår rörelsenedsättning kombinerat med måttlig till mycket svår intellektuell funktionsnedsättning (flerfunktionsnedsättning) erbjuds från H&H en årlig funktionsbedömning.

H&H ansvarar för

- Specialiserad habilitering. Insatser kan vara av utredande eller behandlande karaktär.
- Kunskapsöverföring till Hälso- och sjukvårdsteamets personal avseende funktionsnedsättningar och konsekvenser av dessa hos den enskilde patienten vid behov.
- Huvudansvaret för patienter som bor i ordinärt boende. Om behov uppstår som gäller vistelse på daglig verksamhet tas kontakt med Hälso- och sjukvårdsteamets personal för vidare bedömning.
- Att Habilitering & Hälsas personal kontaktar och samverkar med Hälso- och sjukvårdsteamets personal när behov uppstår.
- Att vid behov delta eller initiera Vårdplanering eller SIP.
- Att erbjuda årlig bedömning av patienter med flerfunktionsnedsättning. Om H&H upptäcker behov som bedöms tillhöra Hälso- och sjukvårdsteamets ansvarsområde tas kontakt för information om vad flerfunktionsbedömningen har visat och att det finns behov av bedömning från dem. För insatser kring tex komplicerat sittande och/eller där andra yrkesgrupper behöver ingå är det, precis som för alla andra patienter, H&H:s uppdrag.

Bedömning och genomförande av insatser

Vid alla insatser som utförs av arbetsterapeut och/eller fysioterapeut t.ex. utformande av träningsprogram/ kontraktur-profylaxprogram eller insatser som handlar om struktur i vardagen är det den behandlare som planerat och instruerat insatsen som är fortsatt ansvarig för alla delar om inget annat överenskommits.

Om det däremot är ett program som har provats ut av flera professioner ex. inom kommunikation (logoped + arbetsterapeut) där Hälso- och sjukvårdsteamet kompletterar med hjälpmedel görs en gemensam planering.

Vid enskilda ärenden där det bedömts behov av habiliteringsinsatser kring problem-skapande eller problematiska beteenden, och behandlare från habiliteringen i sin åtgärd kartlägger tillsammans med och ger konsultation till exempelvis boendepersonal, är det önskvärt att medarbetare från Hälso- och sjukvårdsteamet LSS deltar i åtgärden enligt överenskommelsen parterna emellan. Initiativ till och formerna för samverkan i dessa enskilda ärenden sker på samma sätt som vid övriga enskilda ärenden enligt ovan. Eventuellt vidare ansvar för vidmakthållande av åtgärder, arbetssätt eller rekommendationer diskuteras och överförs i samband med avslutad åtgärd från habiliteringen.

Hjälpmedel

I samband med avtalet på länsövergripande nivå fördelades kostnaden via skatteväxling för hjälpmedel mellan regionen och kommunerna. Vilka hjälpmedel som regionen respektive kommuner bekostar finns listat på Vårdgivarguiden. Förskrivning av hjälpmedel kan göras av förskrivare i både region och kommun oavsett vem som har kostnadsansvaret för det aktuella hjälpmedlet. Om hjälpmedel förskrivs som den andra huvudmannen har kostnadsansvar för kallas detta för förtroendeförskrivning.

Regionen har kostnadsansvar för alla hjälpmedel för barn boende i LSS-boenden upp till 18 år.

Förskrivning av hjälpmedel

Alla hjälpmedel förskrivs enligt förskrivningsprocessen med utprovning och uppföljningsansvar av den som förskriver. Mellan parterna gäller ömsesidig förtroendeförskrivning, se specifik rubrik. Det är patientens behov som ska utgöra grunden för en förskrivning av hjälpmedel och förskrivningsprocessen ska följas.

Enligt grundavtalet finns följande uppdelning:

Förskrivning inom kommunen

- Förskrivnings- och kostnadsansvar för inkontinenshjälpmedel, förbands- och sjukvårdsartiklar, kompressionsmaterial, bashjälpmedel samt för vissa definierade hyrhjälpmedel.
- Förskrivning av hjälpmedel som ej bedöms som specialanpassade.

Förskrivning inom regionen

- Förskrivnings och kostnadsansvar för specialanpassade hjälpmedel, ortopediska hjälpmedel samt för vissa definierade hjälpmedel.

H&H avslutar patientkontakt när det inte längre finns behov av insatser från H&H. Vad gäller hjälpmedel ansvarar förskrivaren för hela förskrivningsprocessen, dvs även utvärdering av hjälpmedlet. Om hjälpmedlet bedöms fungera väl kan H&H avsluta kontakten med patienten. Om det är ett ärende där både Hälso- och sjukvårdsteamet och H&H varit involverade behöver överföring av information ske mellan berörda behandlare. Om nya behov uppstår behöver en ny ansökan göras. Behovet kan uppmärksammas av patienten själv, dennes nätverk och/eller Hälso- och sjukvårdsteamet som då kontaktar H&H i de fall det bedöms vara H&H:s ansvar.

I Hjälpmedelsöverenskommelsen framgår om det är regionen eller kommunen som har kostnadsansvaret för det hjälpmedel som förskrivs.

Förskrivning av hjälpmedel som kan medföra frihetsinskränkning
Alla hjälpmedel förskrivs enligt förskrivningsprocessen med bedömning, utprovning och uppföljningsansvar av den som förskriver.

Förskrivande enhet är ansvarig för att ha tydliga rutiner vid förskrivning av hjälpmedel som kan innebära vissa frihetsinskränkningar, bland annat vad avser erforderlig dokumentation. Dessa förskrivningar kan exempelvis röra positionering eller vad som kallas skyddsåtgärder, framför allt kring vuxen patient som inte själv tydligt kan medverka och ge samtycke.

Förtroendeförskrivning
I de fall Hälso- och sjukvårdsteamet förskriver hjälpmedel som bekostas av regionen behöver inte kontakt tas med H&H om inte information behövs avseende den pågående gemensamma vården. I de fall regionen förskriver hjälpmedel som bekostas av Ekerö kommun ska Hälso- och sjukvårdsteamet först kontaktas gällande fakturering.

Uppföljningsansvaret och introduktion för förskrivna hjälpmedel följer förskrivaren enligt förskrivningsprocessen. Förskrivaren bär ansvar för det förskrivna hjälpmedlet är korrekt inställt, att patienten får introduktion och utbildning av hjälpmedlet samt har uppföljningsansvaret för förskrivet hjälpmedlet. Den som bär kostnadsansvaret har inte ansvar för uppföljning.

Underhåll av hjälpmedel

Den som förskrivit ett hjälpmedel ansvarar för att det finns och har förmedlats rutiner och instruktioner vad avser reparation, underhåll och rengöring. Den som bär ansvaret för den verksamhet där ett hjälpmedel används ansvarar för daglig skötsel samt att uppmärksamma och åtgärda trasiga hjälpmedel.

Sekretess och samverkan

Samtycke från patient krävs för att information ska kunna lämnas mellan regionens personal och kommunens, precis som vid all annan samverkan. Respektive vårdgivare följer sina egna

riktlinjer gällande samtycke och ansvarar för att samtycke inhämtas och dokumenteras. Samtycke ska dokumenteras i journalen.

Samverkan i enskilda ärenden

Om behov av samverkan i enskilda ärenden uppstår ska kontakt tas mellan parterna. Den part som ser behovet ska inhämta patientens samtycke.
När Hälso- och sjukvårdsteamet ser behov av insatser från H&H kontrollerar medarbetaren på Hälso- och sjukvårdsteamet om det finns en aktuell kontakt på H&H. Kontakt tas då med aktuell behandlare. Om ingen kontakt finns tas kontakt med aktuellt habiliteringscenter via egenansökan som finns på hemsidan eller genom att ringa växeln där administratör på habiliteringscentret kan vara behjälplig med att skriva en egenansökan. Vid brådskande ärenden kan Hälso- och sjukvårdsteamets medarbetare påtala problematiken och behovet av prioritering. Det är sedan H&H som avgör och bedömer prioritering av insatser.

När H&H ser behov av samverkan med Hälso- och sjukvårdsteamet tas kontakt via telefon eller mail (utan patientuppgifter).

Samverkan kan ske via informationsutbyte per telefon, gemensamma besök, samverkansmöten eller andra former som är relevanta. En gemensam planering ska göras där det tydligt framgår vem som gör vad. Vid behov kallas till samordnad individuell plan (SIP). Dokumentation av överenskommelse dokumenteras i respektive vårdgivares journal.

Kontakt ska även tas mellan behandlarna på de olika verksamheterna när oklarheter uppstår, frågor finns eller för att hålla varandra informerade om gemensamma aktuella ärenden. Detta för att undvika missförstånd.

Vid oklarhet eller oenighet

Om oklarhet råder om ansvarsfördelningen, kontaktar de olika huvudmännen varandra för att bestämma vem som ansvarar. I vissa situationer kan det vara lämpligt att båda huvudmännen ansvarar för olika delar vilket kan beslutas om i samband med en SIP (samordnad individuell plan).

Samverkansmöten

Samverkansmöten bör ske minst en gång per år. Då bör arbetsterapeuter, fysioterapeuter och chefsrepresentation från H&H och Hälso- och sjukvårdsteamet medverka.

Underskrift H&H, HC Brommaplan

Bromma 19/12-24

Ort / Datum

Enhetschef

Underskrift Hälso- och sjukvårdsteamet LSS, Ekerö kommun

Ekerö 2024-12-13

Ort /Datum

Enhetschef